

Vlaamse fictie wordt ecofictie

03-12-15, 00.00u Lees later

'Den elfde van den elfde' van Tom Van Dyck is eerste milieuvriendelijke serie in ons tv-landschap

Bij wasmachines, auto's en allerhande voedingsmiddelen kennen we ze al. Nu kunnen ook films en tv-series een ecolabel verdienen. Den elfde van den elfde, de reeks die Tom Van Dyck samen met zijn vrouw Alice Reijs schreef, mag zich immers de eerste milieuvriendelijke Vlaamse reeks noemen.

Goed nieuws! Het milieu redden kan vanaf volgend voorjaar vanuit je luie zetel. Gewoon kijken naar Den elfde van den elfde, de nieuwe zondagavondreeks van Eén, en de ijsberen zullen u dankbaar zijn. Tom Van Dyck en Alice Reijs, het koppel achter de reeks, deden er immers alles aan om tijdens het filmen het milieu zo veel mogelijk te ontzien. Een keuze die Van Dyck twee jaar geleden maakte toen hij na zijn vertrek bij Woestijnvis een eigen productiehuis uit de grond stampte. "Zowel Alice als ik zijn begaan met het milieu. Het lag voor de hand om in ons eigen bedrijfje rekening te houden met onze ecologische voetafdruk." Dat Reijs en Van Dyck hun bedrijfje van aan de eigen keukentafel runnen bleek al meteen een enorm pluspunt. Elektriciteit wordt geleverd door de

zonnepanelen op het dak. Verplaatsingen blijven beperkt tot de paar stappen tussen woonkamer en keuken. Maar ook eens de opnames van start gingen en het koppel de deur uit moest bleef die ecologische voetafdruk een belangrijk aandachtspunt. Van Dyck: "We hebben alle medewerkers duidelijk gemaakt dat we Den elfde van den elfde zo groen mogelijk wilden produceren en hen gevraagd daar in de mate van het mogelijke rekening mee te houden." Niet dat Van Dyck een ecologisch schrikbewind voerde. "We hebben de decorbouwers gevraagd om milieuvriendelijke verf te gebruiken. Maar ik ben niet aan elke pot verf gaan ruiken."

'Vlaanderen is Hollywood niet'

Het groene gedachtegoed van de makers resulteerde in een waslijst aan maatregelen. Het decor en de kostuums zijn voor een groot deel uit tweedehandsmateriaal opgetrokken; 30 procent van de maaltijden waren vegetarisch; acteurs en crew werden op een aantal centrale punten opgehaald zodat niet iedereen met zijn eigen auto naar de set moest karren; en om de afvalberg kleiner te maken werd drank in glazen flessen en herbruikbare bekertjes geserveerd. "Stuk voor stuk kleine maatregelen, waar niemand een probleem mee had. De meeste acteurs zullen niet eens gemerkt hebben dat ze in een groene productie speelden", vermoedt Van Dyck. "Vlaanderen is ook Hollywood niet. Geen enkele acteur zal hier een scène maken omdat hij niet met een busje naar de set wordt gebracht, maar die tweehonderd meter te voet af moet leggen." Ook tijdens het draaien werden Van Dyck en Reijs door de omstandigheden gediend. De opnames vonden bijna allemaal in hetzelfde dorp plaats. De vrachtwagens met materiaal konden dus

gewoon blijven staan en ook het organiseren van carpools
allerhande werd een stuk makkelijker. "Als je een roadmovie wilt
draaien, worden dat soort zaken een stuk moeilijker." Wat niet
betekent dat het ecologische het artistieke aspect van zo'n
televisiereeks mag overvleugelen, vindt Van Dyck. "Bij het schrijven
van het scenario hebben we op geen enkel moment rekening
gehouden met mogelijke ecologische bezwaren. Verhaallijnen of
scènes aanpassen omdat het draaien ervan een te grote milieu-
impact zou hebben, lijkt me een brug te ver." Ook zonder artistieke
ingrepen kan er nog meer worden gedaan om het milieu te sparen,
gelooft Van Dyck. "Bij een volgende productie zou ik bijvoorbeeld
graag generatoren op biodiesel inschakelen om stroom op te
wekken. En waarom niet alle lampen door ledverlichting
vervangen?"